

810 教宗成做左派領袖？

教宗成做左派領袖？

Kàu-tsong tsiânn-tsò tsó-phài líng-siù?

教宗 Francis 6 月 18 號發佈「通諭」，
Kàu-tsong Francis 6 guéh 18 hō huat-pòo “thong-jū”，

呼籲世界共同對抗氣候變化。
hoo-iók sè-kài kiōng-tông tuì-khòng khi-hāu piàn-huà.

不只如此，
Put-tsí jū-tshú，

伊真大力批評追求「短期恰私人利益」的消費主義，
i tsin tuā-lát phue-phîng tuì-kiû “té-kî kah su-jîn lī-ik” ê siau-huì tsú-gī，

甚至予評論者寫講「羅馬天主教廷這馬是一粒一的資本主義批判者」。
sīm-tsì hōo phîng-lūn-tsiá siá kóng “Lô-má Thian-tsú kàu-tîng tsit-má sī it-liáp-it ê tsu-pún tsú-gī phue-phuànn-tsiá”.

這句是英國《衛報》專欄作家 Giles Fraser 的理解，
Tsit kù sī Ing-kok “Uē-pò” tsuan-nuâ tsok-ka Giles Fraser ê lí-kái，

伊嘛是一位英國國教的教區牧師。
i mā sī tsit uī Ing-kok kok-kàu ê kàu-khu bók-su.

伊閣寫講「當左派佇全世界失去權威，教廷再次講話有聲」。
I koh siá kóng “tng tsó-phài tī tsuân sè-kài sit-khì khuân-uī, Kàu-tîng tsài-tshù kóng-uē ū siann”.

教宗的通諭英文版有 3 萬 7000 外字。
Kàu-tsong ê thong-jū Ing-bûn-pán ū 3 bān 7000 guā jī.

照 Fraser 的摘要，
Tsiàu Fraser ê tiah-iàu，

人類受著濟濟的慾望驅動，
jîn-luī siū-tiòh tsē-tsē ê iók-bōng khu-tōng，

資本主義欲來滿足遮的慾望，
tsu-pún tsú-gī beh lâi buân-tsiok tsia-ê iók-bōng，

無去區分啥物是人真正「需要」的、
啥物只是人「想欲愛」的，
bô khi khu-hun siánn-mih sī lāng tsin-tsiànn “su-iàu” --ê, siánn-mih tsí-sī lāng “siūnn-beh ài” --ê，

這兩項的差別比如救命藥仔恰電動迴退物。

tsit nñg hāng ê tsha-piàt pí-jū kiù-miā iòh-á kah tiān-tōng tshit-thō-mih.

「市場」不管這，
“Tshī-tiûnn” put-kuán tse,

對伊來講攏是「選擇」；
tuì i lâi kóng lóng-sī
“suán-tik”；

市場嘛無欲管各種選擇對公共利益
抑是地球生態有啥物款影響，
tshī-tiûnn mā bô beh kuán
kok-tsióng suán-tik tuì
kong-kiōng lī-ik iáh-sī
tē-kiû sing-thài ū siánn-
mih khuán íng-hióng,

干焦欲盡量擴大選擇。
kan-na beh tsīn-liōng
khok-tāi suán-tik.

過度消費的後果，
Kuè-tōo siau-huì ê hiō-kó,

就是地球變做一個糞埤桶。
tō sī tē-kiû piàn-tsò tsit
ê pùn-sò-tháng.

面對這個問題，
Bīn-tuì tsit ê bün-tê,

經濟學家一般無啥路用。
king-tsè hák-ka it-puann
bô siánn lōo-īng.

地球是有限的，
Tē-kiû sī iú-hān --ê,

毋過主流的經濟模型攏假設成長會
當無限。

m-koh tsú-liû ê king-tsè
bôo-hīng lóng ká-siat
sing-tióng ē-tàng bû-hān.

教宗的呼籲，
Kàu-tsong ê hoo-iók,

就是人類袂當直直癸貪落去，
tō sī jīn-luī bē-tàng tīt-
tīt siáu-tham --lòh-khì,

愛知影撙節。
ài tsai-iánn tsún-tsat.

通諭內底無直接用著「資本主義」
這個詞，

Thong-jū lâi-té bô tīt-
tsiap iōng-tiòh “tsu-pún
tsú-gī” tsit ê sū,

毋過真濟擺點名「市場」，
m-koh tsin tsē pái tiám-
miâ “tshī-tiûnn”，

比如：「市場神奇的觀念認為增加
公司恰個人的利益，就會當解決問
題，咱愛拒絕這種想法」、
pí-jû: “tshī-tiûnn sīn-kī
ê kuan-liām jīn-uī tsing-
ka kong-si kah kò-jīn ê
lī-ik, tō ē-tàng kái-kuat
bün-tê, lán ài kī-tsuat
tsit-tsióng siūnn-huat”，

「為著欲賣產品，市場傾向促進極端的消費主義，使人真容易牢佇無必要的開錢買物的循環之中」。

“uī-tiòh beh bē sán-phín,
tshī-tiūnn khing-hiòng
tshiok-tsìn kik-tuan ê
siau-huì tsú-gī, sú lāng
tsin iōng-ī tiâu tī bô
pit-iàu ê khai-tsīnn bé
mìh ê sūn-khuân tsi-
tìong”.

《衛報》的社論講，
“Uē-pò” ê siā-lūn kóng,

這是百年來上蓋予人想袂到、嘛可能是上蓋有氣魄的教宗文件，
tse sī pah nī lâi siōng-
kài hōo lāng siūnn bē kàu,
mā khó-lîng sī siōng-kài ū
khì-phik ê Kàu-tsong bûn-
kiānn,

毋但是對天主教徒抑是基督教徒講話，
m̄-nā sī tuì Thian-tsú kàu-
tôo iáh-sī Ki-tok kàu-tôo
kóng-uē,

嘛是講予地球上每一个人聽。
mā sī kóng hōo tē-kiû-
siōng muí tsit ê lāng
thiann.

毋是每一个人攏會聽，
M sī muí tsit ê lāng lóng
ê thiann,

美國共和黨恰石油界的幾若位頭人就隨反彈矣。

Bí-kok Kiōng-hô-tóng kah
tsiòh-iû-kài ê kuí-nā uī
thâu-lāng tō suī huán-
tuānn --ah.

總是，
Tsóng--sī,

以教宗的地位，
í Kàu-tsong ê tē-uī,

對拖棚的聯合國氣候談判會當發揮偌大的影響力，
tuì thua-pēnn ê Liân-háp-
kok khì-hâu tâm-phuànn ē-
tàng huat-huì guā tuā ê
íng-hióng-lîk,

猶是真受著期待。
iáu sī tsin siū-tiòh kî-
thāi.